

Labor and Employment Law Update

นายกิตติพงษ์ เหล่านิพนธ์

รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

พันธกิจกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

2

- พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านแรงงานของประเทศไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล
- สร้างและยกระดับคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในการทำงาน
- พัฒนาความร่วมมือระหว่างนายจ้างและลูกจ้างบนพื้นฐานความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
- สร้างความเชื่อมั่น การมีส่วนร่วมและความร่วมมือเพื่อยกระดับการบริหารจัดการด้านแรงงานในทุกภาคส่วน
- ส่งเสริมให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายอย่างมีความรับผิดชอบ
- เสริมสร้าง พัฒนาองค์กรและศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของคุณธรรม

กฎหมายภายใต้การกำกับดูแลของกรม

3

- พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518
- พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541
- พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553
- พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554
- พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. 2558

กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

- กฎหมายคุ้มครองแรงงาน หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หมายถึง กฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง โดยกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการจ้างการใช้แรงงาน เพื่อให้ผู้ทำงานมีสุขภาพ ออนามัยอันดีและมีความปลอดภัย ในชีวิต และร่างกาย และได้ค่าตอบแทนตามสมควรกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน คือ พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

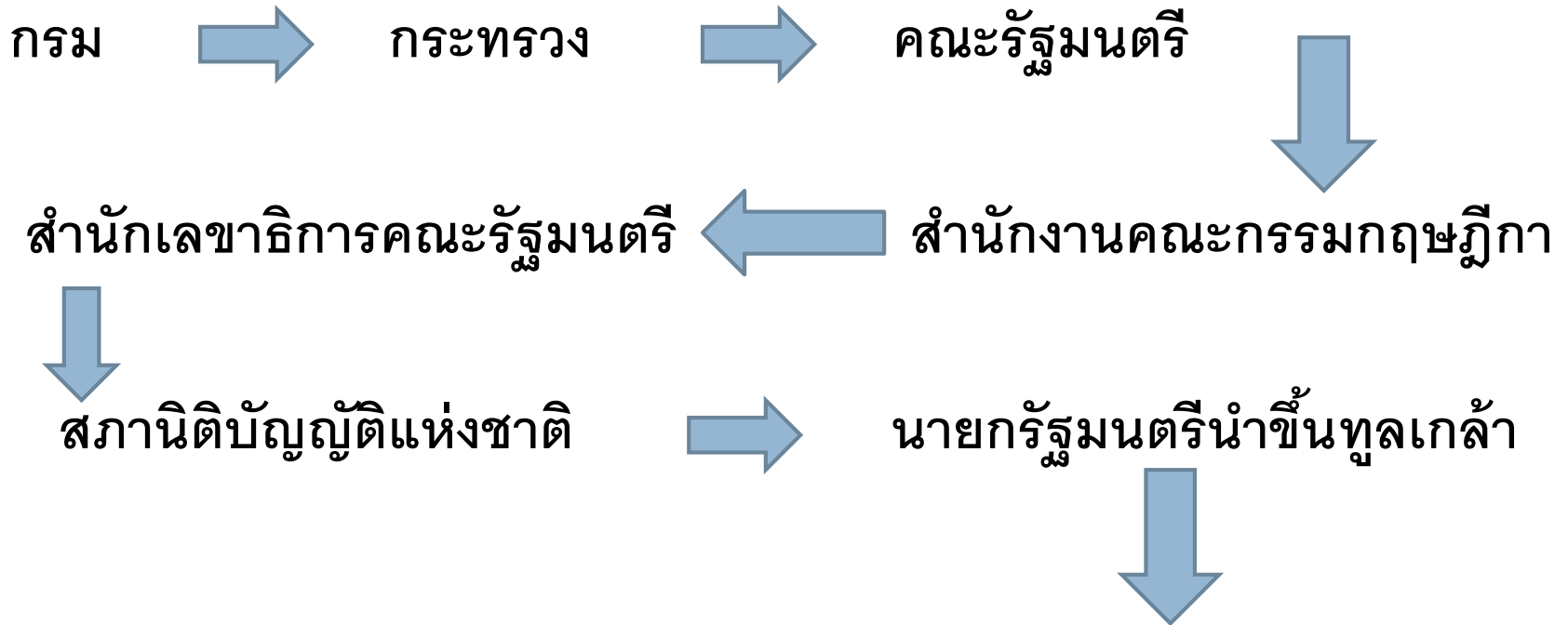
ประโยชน์ของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

5

- สร้างความสงบสุขให้กับสังคม
- ลูกจ้างมีคุณภาพชีวิตที่ดี , เพิ่มผลิตภาพแรงงาน
- ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ
- พัฒนาประเทศไปสู่มาตรฐานสากล

กระบวนการตราพระราชบัญญัติ

6

พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย
ประกาศราชกิจจานุเบกษา/ใช้บังคับเป็นกฎหมาย

แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ

7

มาตรา 77

- รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น
- ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นการต่อประชาชน

แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ

8

มาตรา 258 ค. ด้านกฎหมาย (1)

ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่างๆ ที่ใช้
อยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้สอดคล้องกับหลักการ
ตามมาตรา 77 และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล

มาตรา 77 และมาตรา 258 ค. ด้านกฎหมาย (1)

ก่อนการตรากฎหมาย

กระบวนการ

1

- รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
- วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
- เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์

ตรวจสอบเนื้อหา

2

- ระบบอนุญาต
- ระบบคณะกรรมการ
- โทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง
- หลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ระยะเวลาการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ

หลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ

การเข้าถึงกฎหมาย

1

- ทำให้การเข้าถึงตัวบทกฎหมายเป็นไปได้โดยสะดวก
- ทำให้กฎหมายเข้าใจได้ง่าย เพื่อปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

กลไกการปรับปรุงกฎหมาย

2

- ให้สอดคล้องกับหลักการ ม.77 และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

10

- แก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา
- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาวิสามัญ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

หลักการและเหตุผลในการแก้ไขกฎหมาย

11

1. ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน
2. ยกระดับการคุ้มครองแรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
3. ลดระดับความเหลื่อมล้ำของสังคมและโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ

สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

12

1. นายจ้างเสียดอกเบี้ยยร้อยละ 15 ต่อปี กรณีผิดนัดเงินทุกประเภทแก่ลูกจ้าง

2. เปลี่ยนตัวนายจ้างต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

3. เลิกจ้างไม่บอกกล่าวล่วงหน้าจ่ายค่าบอกกล่าวในวันที่ลูกจ้างออกจากงาน

สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

13

4. ลูกจ้างลา病假ได้ปีละไม่น้อยกว่า 3 วัน โดยได้รับค่าจ้าง

5. ลูกจ้างหญิงมีสิทธิลาคลอด 98 วัน รวมวันลาเพื่อ
ตรวจครรภ์

6. ลูกจ้างหญิงชายทำงานที่มีค่าเท่าเทียมกันต้องได้รับ
ค่าตอบแทนเท่ากัน

สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

14

7. หยุดกิจการชั่วคราวต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้าง ณ สถานที่ และเวลาที่กำหนด

8. ลูกจ้างอายุงาน 20 ปีขึ้นไป มีสิทธิได้รับค่าชดเชย 400 วัน

ร่าง พ.ร.บ. คู่ครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรื่อง/มาตรา	กฎหมายปัจจุบัน	ร่างกฎหมาย	เจตนารมณ์
ดอกเบี้ยย (มาตรา 9)	กรณีผิดนัดการจ่ายเงิน นายจ้างต้องเสียดอกเบียย ร้อยละ 15 ต่อปี	ให้เงินตามมาตรา 17 มาตรา 23 มาตรา 65 มาตรา 75 และ ค่าตอบแทนตาม กฎกระทรวงเป็นเงิน ที่นายจ้างต้องเสีย ดอกเบียยร้อยละ 15 ต่อปี	ลูกจ้างได้รับการ คุ้มครองเรื่องดอกเบียย กรณีนายจ้างผิดนัด การจ่ายเงินเพิ่มขึ้น
การเปลี่ยนแปลงตัว นายจ้าง (มาตรา 13)	กรณีการเปลี่ยนแปลง ตัวนายจ้าง นายจ้าง ใหม่ต้องรับไปทั้งสิทธิ และหน้าที่ของลูกจ้าง ทุกประการ	การเปลี่ยนแปลงตัว นายจ้าง ต้องได้รับความ ยินยอม จากลูกจ้างด้วย	เพื่อให้เกิดความ ชัดเจน ลดปัญหาในทาง ปฏิบัติ และสอดคล้อง กับ ป.พ.พ. มาตรา 577

ร่าง พ.ร.บ. คู่ครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรื่อง/มาตรา	กฎหมายปัจจุบัน	ร่างกฎหมาย	เจตนารมณ์
การจ่ายเงินกรณีบอกเลิกจ้าง (มาตรา 17/1)	กรณีนายจ้างผิดนัด ลูกจ้างต้องทวงถามและเตือนก่อน ตาม ป.พ.พ. มาตรา 203 มาตรา 204	ให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างในวันที่ลูกจ้างออกจากงาน ในกรณีเลิกจ้างโดยไม่บอกกล่าวล่วงหน้า	กำหนดเวลาการจ่ายเงินในกรณีนายจ้างเลิกจ้างทันที โดยลูกจ้างไม่มีความผิด
ลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็น (มาตรา 34)	ลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็นได้ตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน	ลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็นได้ไม่น้อยกว่า 3 วันทำงาน (โดยได้รับค่าจ้าง)	กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการใช้สิทธิลา และให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ

ร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรื่อง/มาตรา	กฎหมายปัจจุบัน	ร่างกฎหมาย	เจตนารมณ์
ลาเพื่อคลอดบุตร (มาตรา 41)	ลาเพื่อคลอดบุตร ครรภ์หนึ่งไม่เกิน 90 วัน ได้รับค่าจ้าง 45 วัน	ลาเพื่อคลอดบุตรครรภ์ หนึ่งไม่เกิน 98 วัน โดยรวมวันลาเพื่อ ตรวจครรภ์ ได้รับ ค่าจ้าง 45 วัน	เพื่อให้สอดคล้องกับ อนุสัญญา ILO ฉบับที่ 183 และรัฐธรรมนูญ มาตรา 48
ค่าตอบแทนที่เท่าเทียม กัน (มาตรา 53)	ลูกจ้างชายและหญิงที่ งานลักษณะ คุณภาพ ปริมาณเท่ากัน ต้อง ได้รับค่าตอบแทนที่เท่า เทียมกัน	เพิ่มกรณีลูกจ้างชาย และหญิงทำงานที่มีค่า เทียมกันจะต้องได้รับ อัตราค่าตอบแทนที่ เท่ากัน	เพื่อให้สอดคล้องกับ อนุสัญญา ILO ฉบับที่ 100 และรัฐธรรมนูญ มาตรา 27

ร่าง พ.ร.บ. คู่ครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรื่อง/มาตรา	กฎหมายปัจจุบัน	ร่างกฎหมาย	เจตนารมณ์
กำหนดเวลาการจ่ายค่าตอบแทน (มาตรา 70)	กำหนดเวลาการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด	กำหนดให้เงินที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตาม พ.ร.บ. นี้ ต้องจ่ายให้ถูกต้องตามกำหนดเวลา มาตรา 70	คุ้มครองให้ลูกจ้างได้รับค่าตอบแทนที่ครบถ้วน และตรงตามกำหนดเวลา
นายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว (มาตรา 75)	กรณีนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว นายจ้างต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละ 75	กำหนดสถานที่และเวลาการจ่ายเงินกรณีนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว โดยให้จ่าย ณ สถานที่ทำงาน และจ่ายไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง	เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติเกี่ยวกับกำหนดเวลาและสถานที่จ่ายเงินในระหว่างนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราว

ร่าง พ.ร.บ. คຸ່ມครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรื่อง/มาตรา	กฎหมายปัจจุบัน	ร่างกฎหมาย	เจตนารมณ์
ค่าชดเชย (มาตรา 118)	ค่าชดเชยกรณีลูกจ้างถูกเลิกจ้างมี 5 อัตรา สูงสุดเท่ากับค่าจ้าง 300 วันสุดท้าย สำหรับลูกจ้างอายุงาน 10 ปีขึ้นไป	ค่าชดเชยกรณีลูกจ้างถูกเลิกจ้างมี 6 อัตรา สูงสุดเท่ากับค่าจ้าง 400 วันสุดท้าย สำหรับลูกจ้างอายุงาน 20 ปีขึ้นไป	คຸ່มครองลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างและไม่มีความผิดให้ได้รับเงินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรม
นายจ้างย้ายสถานประกอบการ (มาตรา 120)	การย้ายสถานประกอบการ หมายถึง การย้ายสถานประกอบการเดิมไปเปิดดำเนินการ ณ สถานที่แห่งใหม่	การย้ายสถานประกอบการ ให้หมายความรวมถึง การย้ายสถานประกอบการเดิมไปยังสถานที่อื่นซึ่งนายจ้างมีอยู่ก่อนแล้ว	เพื่อให้เกิดความชัดเจนและลดปัญหาในทางปฏิบัติ

ร่าง พ.ร.บ. คู่ครองแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

20

เรื่อง/มาตรา	กฎหมายปัจจุบัน	ร่างกฎหมาย	เจตนารมณ์
การยื่นแบบแสดงสภาพการจ้าง (มาตรา 155/1)	นายจ้างที่ไม่ยื่นหรือแจ้งแบบแสดงสภาพการจ้างเมื่อได้รับหนังสือเตือนแล้วยังไม่ยื่นหรือแจ้งแบบภายใน 15 วัน ต้องระวางโทษตามกฎหมาย	นายจ้างที่ไม่ยื่นหรือแจ้งแบบสภาพการจ้างต้องระวางโทษตามกฎหมาย	ยกเลิกขั้นตอนการเตือนเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับ

- เสริมสร้างความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ลูกจ้าง
- ลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ
- เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการประกอบธุรกิจของนายจ้าง

การเตรียมความพร้อม รองรับกฎหมายใหม่

22

- ด้านคน สร้างการรับรู้ นายจ้าง ผู้บริหาร HR ลูกจ้าง
- ด้านงบประมาณ ค่าใช้จ่ายด้านแรงงาน ค่าจ้างในวันลากิจ ค่าชดเชย 400 วัน
- ด้านกระบวนการ ปรับปรุงแก้ไข สัญญาจ้าง ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการทำงาน

ประเด็นคำถาม

ขอบคุณครับ